

עבודת אלילים

"רב אל יהוד, אני חייב עזרה שלך" – הצעקה הזאת, ובעיקר המבטא שבו הדהדה, הקפואו את דמי" – "אברך צעיר הייתי, ואת אותו יום שבין כסה לעשור ניצלתי, כמו בכל שנה, למצוות הסוכה. ירדתי בקרבת ביתי לחורשת עצים הסמוכה ליישוב זרזיר. שם קיוויתי לקטוף ענפים מן ההפקר, שיהיו לנו לצל סוכה. הצעקה הזאת שינתה את תוכניותי".

"לפניי ניצב נער צעיר, בדואי בעל אישונים בווערים בטוהר לא ברור. הוא היה ממש להוט לדבר. בלי שום הקדמות הוא ירה את העובדות בעברית משובשת, שמתוכה חילצתי את המילים הבאות: "יש לי מה להגיד לרב. אני יהודי. נחטפתי. תחזיר אותי להורים שלי ולעם שלי". האמת היא שלא נטיתי להאמין לו. זה היה נשמע רע מדי מכדי להישמע אמיתי, אבל הוא התעקש והוסיף דמעות נוגעות ללב. "עבדאללה קראו לו, והיו לו ראיות. הוא אמר לי "פעם הצצתי בתעודת הזהות של הערבייה הזו, שמתיימרת להיות אמא שלי, וראיתי באיזו שנה היא נולדה. וראיתי שהיא צעירה מדי, והיא לא יכולה להיות אמא שלי", אבל אני עדיין לא השתכנעתי שדיבוריו הם אמת. ואז... הוא פרץ בבכי קורע לב, ואמר "אני לא המצאתי את זה, הרב. השרת בבית הספר שלי גילה לי את זה בסוד. הוא אמר לי שאני יהודי חטוף". הרבה לא יכולתי לעשות. כל מה שיכולתי לעשות באותו רגע היה לתת לו את הפרטים שלי ואת כתובת ביתי. "בוא אליי בחג הסוכות, ונראה מה אפשר לעשות", אמרתי לו וחשבתי שבזה הסתיים הסיפור. אבל להפתעתי בחול המועד הוא דפק על דלתי וסיפר את סיפורו מחדש.

"בהשגחה פרטית נכח אז בסוכתי ידידי שהוא עיתונאי. למחרת הוא פרסם את הסיפור בצירוף תמונה של הבחור. הפרסום – אם להתבטא בעדינות – הוסיף גם אותי לרשימת המסתכנים בהברחת ילד. יום אחרי הפרסום, לפנות בוקר, אני שומע דפיקות על דלת הסוכה. זינקתי ממיטתי ומיהרתי לפתוח. ניצבה שם סיעה שלמה של משפחה ממושב תירוש. גם להם לא היה זמן להקדמות. "ראינו את התמונה", צעק האב בהתרגשות, "זה הילד שלנו, ויש לנו סימנים". באותו זמן ישן עבדאללה שנת ישרים על מיטתו בסוכה הסמוכה. פסוקו של דוד המלך כאילו והדהד לנגד עיניו: "כי אבי ואמי עזבוני וה' יאספני" (תהילים כז, י). בזכות ידידי העיתונאי הוא זכה אז לפומביות וחולל קידוש שם שמים.

"המתנו עד שעבדאללה יקום משנתו, ועד אז שמעתי את הסיפור מפיו של ראש המשפחה: היה זה בשנים שלפני קום המדינה. היה להם ילד קטן ויפה תואר, ובאחד הימים עזב את הבית ולא שב. שבועות של חיפושים ושנים של תקוות לא הועילו כלום. "יש לנו סימן מובהק", התפרצה לדיון אישה מבוגרת שישבה בצד נרגשת, והוסיפה "אין לי ספק שזה הוא". המשפחה הסבירה שזו המיילדת של הילד, והיא המשיכה לספר: "כשהוא נולד הוא עבר ניתוח. יש לו צלקת גדולה בגב. אי אפשר להסתיר את זה".

"אחרי כמה רגעים נכנס לפתע עבדאללה לסוכה. האב לא השתהה אפילו רגע. הוא הרים את חולצתו של עבדאללה.

"מראה הסימן הבולט שעל הגב מצמרר את עורי גם בשעה זו כשאני נזכר בזה. את הרגעים הבאים של המפגש המאוחר קשה לתאר במילים. בעיקר היו שם דמעות. "בבוקרו של אותו יום כבר קבלתי אזהרה חמורה ממפקד המשטרה שהגיע במיוחד לביתי. "הבדואים משתוללים מזעם", הוא אמר. הוצמדה לי אבטחה. עבדאללה נשלח לבדיקה גנטית. בינתיים מיהרתי ליצור קשר עם החמולה הבדואית, התנצלתי עמוקות והסברתי את הסיטואציה. "מחר גיעו תוצאות הבדיקה, ונראה עם מי הצדק", סיכמנו.

בלב הולם פתחנו את מעטפת התוצאות... ו... עובדיה בן ישראל חזר לחיק העם היהודי". תודה לש.שמואלי.

ברכת מזל טוב

חמה ולבבית שלוחה
לכבוד

הרב אורן שטרן ורעייתו שיחי'

בעלי 'דפוס שטרן'

מרחיבי גבולות האמונה

לרגל נישואי הבת

בורא העולם בקנין

ישלים זה הבנין

תהא השנה הבאה לקראתנו

לשלום ולשמחה

יושפע אך טוב שפע ברכה

והכל ילך כשורה

בקלות, בריאות והצלחה

עד סוף כל הדורות

אמן כן יהי רצון.

לעילוי נשמת
הרב אלטר אהרן יצחק
הרשקוביץ זצ"ל
י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלוין לשבת
220 ₪ בלבד
בנק דיסקונט סניף 56
חשבון 611353

אסמכתא למייל:
Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, הדרה, ירושלים,
בני ברק, פתח תקווה, רחובות,
מודיעין עילית ואחיסמר

מפי עליון לא תצא הרעות והטוב

הגאון רבי שלום כהן זצוק"ל

בפרשת השבוע נאמר: "ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלוהיך ללכת בדרכיו ולשמר מצוותיו וחוקותיו ומשפטיו וחיית ורבת וברכך ה' אלוהיך... העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמוות נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך" (דברים ל, טו - יט).

ובספורנו שם כתב: "את החיים - לעד, ואת הטוב - הערב בחיי שעה; ואת המוות - לעד, ואת הרע - צער חיי שעה. וחיית ורבת - חיי עד... ובחרת בחיים - בחיי עד, למען תחיה אתה וזרעך, ואמרת שתבחר בחיים לא כעובד על מנת לקבל פרס, אבל אמרתי שתבחר מה שהוא חיים באמת בלבד, למען תחפוץ בחיי שעה לזה התכלית בלבד, שתאהב את ה' אלוהיך..."

לכאורה, פשוט הפסוקים מה שהתורה דורשת מאיתנו בפסוקים אלו: תשמעו בקול ה', ובכך תרויחו חיים טובים, - כאן בעולם הזה. ואם לא תשמעו, אז תפסידו. וזה מה שכתוב בפרשת ראה: את הברכה - אשר תשמעו, ואת הקללה - אם לא תשמעו. אם אתה שומע - אתה מתברך, ואם ב"מ לא תשמעו - אז יש קללה.

ובמדרש (ד"ר ד ג) הקב"ה בא בדברים אלו ללמדנו, תדע לך: "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב". (איכה ג לח) הטובה והרעה, הברכה והקללה, זה לא מפי עליון, זה תלוי בך, אם אתה שומע אז תזכה לברכה, ואם ח"ו לא, אז להיפך; ואתה הוא זה שמחליט, אתה הוא שגורם לכל.

בפשטות הדברים יוצא שהמטרה שאנו שומעים למצוות ה' - זה בשביל לזכות לטובה, ומה שאנו נזהרים שלא לעבוד על רצון ה' - זהו בשביל להינצל מרעה ומקללה; - זה נקרא לא עובד לשמה! זה ממש לעבוד על מנת לקבל פרס!

אך אם נתבונן בספורנו שאמרנו, הרי כל זה מתפרש באופן יותר עילאי: "נתתי לפניך את החיים ואת הטוב" מה זה חיים, ומה זה טוב? "החיים - לעד" החיים הנצחיים, ומה זה טוב? - "הערב בחיי שעה" הטוב הרגעי של חיי העולם הזה, הטוב של חיי שעה. וכן להיפך: "את המוות - לעד" המוות הנצחי; "ואת הרע - צער חיי שעה" צער רגעי, צער חיי עולם הזה. והקב"ה בא ומבקש מאיתנו: ובחרת בחיים! אבל איזה חיים? לא מה שאנו קוראים חיים, לא מה שנראה בעינינו כאשר הנשמה לבושה בגוף בשר ודם אז הוא חי, וכאשר היא עוזבת את הגוף אז הוא מת, לא כך, אלא "חיים נצחיים".

ומה זה בדיוק "החיים הנצחיים" - אנחנו לא יודעים, אלו המילים הכתובות; אבל פשוט הדברים הוא - 'חיי נצח': כאשר אתה עושה את רצונו באופן הנכון באמת ובכל מעשיך בעולם הזה אתה מתכוון לעשות רצון ה', אז אתה דבק בתורתו ובמצוותיו - ובכך אתה דבק בה' יתברך שהוא חי עולמים. לכן "אתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום", וכמו שהוא חי עולמים, גם אתם חיים וקיימים לעולמים בעולם הזה ובעולם הבא. וזהו נצח, חיות הנשמה לנצח לחיי עד. ועל חיים שכאלו נצטוונו לבחור, חיים הנצחיים.

אלא שנוסף על זה: "למען תחיה אתה וזרעך", אם תבחר בחיי עד, לדבוק בה' ובתורתו ולעשות רצונו

בלבב שלם, הרי לשם כך אתה זקוק לחיי העולם הזה, וה' יתברך ידאג לכך שיהיו לך חיי העולם הזה טובים באופן שתוכל באמת לקיים ולהוציא אל הפועל את מחשבתך הטובה והטהורה לבחור בחיים בחיי הנצח. אך ודאי שלא זוהי המטרה ולא לשם הטובה בעולם הזה אתה בוחר בחיים, - להיפך המטרה היא חיי עד, והכלי לעשות ולבחור בחיי עד הוא חיי שעה טובים, שאותם תנצל לאהבה את ה' אלוהיך. ולעולם אתה עובד שלא על מנת לקבל פרס, והקב"ה הוא שנותן לך ועוזר לך בחיים טובים לעשות רצונו ולעבודו בלבב שלם.

וכך כתב גם הרמב"ם (פ"ט מהל' תשובה ה"א), לגבי כל המקומות שמוזכר בתורה שכר כאן, בעולם הזה: "והיה אם שמוע תשמעו... - ונתתי מטר ארצכם בעיתו יורה ומלקוש ואספת דגניך" וכו', "והיה עקב תשמעו... - לא יהיה בך עקר ועקרה" וכו' שזהו תימה, כיון שלכאורה זה שכר על מעשה המצוות - כאן, בעולם הזה, והרי כתוב: "היום לעשותם ומחר לקבל שכרם!" (עירובין כב). אין שכר בעולם הזה! אלא אומר הרמב"ם, כוונת הפסוקים אם בחרת בדרך הטובה, אם בחרת לשמוע בקול ה', אז הוא יתברך יאפשר לך להמשיך בדרך הזו על ידי שיתן לך חיים טובים - רק הקב"ה הוא היודע מהו הטוב האמיתי עבור האדם וכשאנו אומרים "חיים טובים" - אין הכוונה למה שכל אחד חושב שהוא מבין שזה טוב בשבילו, אנחנו לא יודעים מה זה "טוב"; הקב"ה הוא שיודע מהו "טוב", ומה שהוא נותן לך - תדע לך זהו באמת הטוב האמיתי בעבורך.

יש החושבים הנה אני בחרתי בחיים, בחיי עד; אבל לשם כך אני צריך הרבה ממון, זהו החיי שעה להם אני זקוק על מנת להצליח בבחירה בחיי עד, זהו ה"טוב" שהקב"ה צריך לקיים בעבורי כאשר אמר "את הטוב" - האדם הזה הוא שוטה! יש עושר שמור לבעלי לרעתו! הקב"ה הוא היודע מהו הטוב בעבורך! אתה לא יודע כלום! וכאשר תבחר בחיי עד, הרי הוא נותן לך את הטוב בחיי שעה הנכון באמת בעבורך כדי שתמשיך בדרך הזו.

כאשר האדם לומד את הספורנו הזה, הוא בודק את עצמו ורואה שב"ה הוא לומד תורה הרבה, מתפלל בכוונה ומדקדק במצוות - והוא שמח; הוא בטוח שב"ה באמת זכה ובחר בחיים הנצחיים. והאמת היא, שהוא רחוק מאוד מאוד מהמדרגה הזו של הספורנו. יכול להיות אדם שקדן, ומתפלל כראוי, ומקיים מצוות, ובכל זאת הוא לא חי חיים נצחיים האמורים, משום שיש מפריעים לאדם.

לדוד ה' אורי וישעי

הרב מיכאל בודנהיימר שליט"א

מכיון שנהגו כל ישראל לומר פרק לדוד ה' אורי וישעי בתקופת אלול עד אחר סוכות פעמיים בכל יום, בודאי צ"ל שתוכן הפרק מכוון לתוכן תקופה זו, ומטרת אמירתה להתאים את עצמנו לכך. נבאר בע"ה חלק מעניני הפרק ע"פ הנ"ל.

"בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי צרי ואויבי ליי", "אם תחנה עלי מחנה", "אם תקום עלי מלחמה", "אויבי סביבותי", "נפש צרי" - לשונות אלו מגלים שהעת עת צרה והמקטרגים רבים, ואסור להיות מושפע מאיך שנראים פני הדברים למטה בארץ שפעמים בדרך הטבע אין נראית סכנה כלל, שהכל נקבע למעלה ושם בודאי ישנה סכנה בעת הדין, והוא מהכלל הנורא ש"אין הנחש ממית אלא החטא ממית" (מ"ר שמות ג' טז). דבר זה נכון בנוגע לרבים

ולחיד. והיסוד הראשון הוא לידע היטב שהעת עת מלחמה ויש צרים ואויבים הרוצים לכלותינו, ואם רוצים אנו לישאר בריאים וקיימים ברוחניות וגשמיות, מוכרחים להחזיר מלחמה; המקטרגים כמובן הם החטאים, שמהם נוצרו.

והנה צורת הפרק מראה שיסוד הישועה בנוי על בטחון, ואמנם הבטחון עצמו בנוי על כמה יסודות וכדלהלן. "ה' אורי" - אמרו חז"ל במדרש שוחר טוב, אורי בראש השנה. יתכן שהמכוון בזה כי הכרת מלכותו ית' היא היסוד לכל שינוי, ומתוך הכרה חדשה ועמוקה יותר במלכות תבוא יראה וקבלת עול מצות וכל התקדמות, ולא מספיק התעוררות ע"פ האמונה של אתמול ואשתקד ומוכרחים הכרה בריאה וחדשה בעוצם מלכותו אשר בכל משלה ואין עוד מלבדו. עולם הזה דומה ללילה ובחשכת הליל טועים ולא רואים האמת, יום המלכות מסלק חלק מחושך זה מעל פני כל יהודי, והוא מבין ביום זה יותר את מהותו האמיתית של העולם וגם את מהותו! ויום 'האורי' הוא ר"ה, יום שבעין רוחנית "מתגלה הקב"ה בבחינת מלך על עולמו" כלשון הרמח"ל בספר מאמר החכמה, ועד כדי כך ענין זה אמיתי וחזק עד שמתאים ביום זה לתקוע לפניו שאין תקיעה אלא לפני המלך! מתחילת אלול מתכווננים למלחמה ומתחילים לתקוע להתעורר לקראת יום המלכות, ואולי כבר מתחילת התקופה מתחיל להתנוצץ אותו אור, וגם אחרי ר"ה נשאר מהאור במשך תקופה, וע"כ שייכים המילים 'ה' אורי' עכ"פ במקצת לכל התקופה. (ודומה למובא בספר לקט רשימות בעניני חנוכה בסופו "אמר המשגיח בשם רבי דניאל מקלם הי"ד כל מועד יש לו זריחה ושקיעה, ל' יום קודם הרגל דורשים בהלכות הרגל זהו הזריחה, וכבר אפשר לדבר על חנוכה, וכן ל' יום אחרי הרגל על זה השקיעה של האור הגדול").

"וישעי" - הישועה היא היא המחילה וסילוק המקטרגים, זו הישועה האמיתית למעלה אשר תבוא לידי ביטוי בארץ במשך השנה, וסיום הסליחה הוא עם גמר עשיית ביה"כ, ע"כ וישעי - ביה"כ.

"מעוז חיי" - יתכן לומר שלאחר הישועה וההצלה באים מחדש אויבים והקב"ה מגן מפניהם והוא ית' העוז, ומכוון כנגד סוכות.

"ממי אירא - ממי אפחד" - הסכנה הכי גדולה כאין נחשבת, וכאילו אין סיבה לפחד כלל. ובתחילה אומר דוד בקרוב עלי מרעים לאכול את בשרי צרי ואויבי לי - המה כשלו ונפלו, כלומר שלא הגיעו כלל לידי מלחמה, ושוב מוסיף ואומר גם אם תחנה עלי מחנה או אפילו אם תקום עלי מלחמה - לא אירא כי בזאת אני בוטח, ופירש רש"י אני בוטח בה' מעוז חיי. אחת שאלתי. הביטחון שייך רק אם בקשתו מהקב"ה נוגעת לאמת, ודוד מצהיר שאחת היא שאלתי ובקשתי רק קרבת אלוקים לי טוב וע"כ בוטח אני בישועתו. וכבר מעכשיו אע"פ שלא ראיתי עדיין את הישועה, בכ"ז ארים ראשי על אויבי סביבותי ואזבחה באהלו זבחי תרועה. ובתרגום: "וכסי רעוא", או כפירש"י "זבחים שאומרים עליהם שיר".

אשירה ואזמרה לה'. נפלא הוא כח הבטחון - שירה וזמרה וזבחי תרועה בעודו מול הצרה! - עם תפילה עצומה: שמע ה' קולי אקרא. לך אמר לבי ברש"י בשם ה' אמר לי לבי. בקשו פני. לא להתייאש רק להתחזק נגד הפחד הטבעי ולבקש פני ה', ואני אעשה זאת את פניך ה' אבקש. (ועד"ז גם בתפלה באמצע נוראות של זכרונות מכניסים דברי חיזוק המעודדים: אשרי האיש אשר לא ישכחך ובן אדם

יתאמץ בך כי דורשך לא יכשלו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך. וכתב השערי קדושה (חלק א' שער ו') בזה"ל "...יקנה מדת הבטחון באמת כי עיניו על כל דרכי איש לתת לו כדרכיו, ואין מעשיו וגם תחבולותיו מעלין ומורידין כלל כי לא לקלים המרוץ וישלך יהבו עליו וכמו שאומרים אשרי איש שלא ישכחך...").

"הורני ה' דרכך" - שע"ז אהיה ראוי יותר לישועתך. למען שוררי - תרגום בזכות השירה, כלומר בזכות הבטחון אשר מכוחו אני כבר שר על ישועתך.

"לולא האמנתי" - הייתי כבר אבוד אבל אני מתחזק להתגבר על כל נסיון ביודעי שעל הכל יש שכר. (לשון רש"י ברכות דף ד. "לולא - אם לא, האמנתי - כבר טרדוני מיראתך...") ובתהלים "אם לא שהאמנתי בהקב"ה כבר קמו בי אותם עדי שקר וכלוני". ולולא אותיות אלול שאמונה זו היסוד לכל). קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך. אם לא התקבלה תפלתך ולא נענית, התחזק ואל תתייאש וקוה עוד פעם. ובחז"ל (ברכות לב:): איתא דקוה ביאורו בתפילה, והובא בילקוט שמעוני "אמר ר' חמא בר חנינא אם התפלל אדם ולא נענה יחזור ויתפלל שנאמר קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'", ובמדרש תהלים "אמר ר' חייא בר אבא אם נתפללת וחזרת ונתפללת תהא מבושר שנשמעת תפילתך והוא עתיד לעשות רצונך ומה טעם קוה אל ה'... וקוה אל ה'". כתב רבינו יונה (משלי ג' כו) "...ונאמר קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך. פירוש תקוה תחזק הלב, ובהתחזק הלב ע"י התקוה תחזק התקרה עוד בלב ותגדל התקוה יותר, כי מורך הלב ימעט התקוה...".

ובענין זה כתב האור יחזקאל (מכתבים מכתב נ') וז"ל "...כי באמת הוא מן הפליאות אשר באדם מדוע יהיה כ"כ קשה על האדם התוחלת והתקוה אליו ית' שימלא לו ההכרח והנחיצות מה שנוגע לגופו וכ"ש מה שנוגע לנפשו. הלא האדם הוא עמוס בחסדיו תמידית, וידו תנחהו בכל עת ונוצר נפשך בכל רגע כי לעולם חסדו לא יכרת ולא יפסק. ואולי יאמר האדם: הלא בחנתי זאת ולא השגתי כרצוני - מי הוא אשר בידו לאמר כי מלא את תנאי הדברים, כי הכל תלוי כפי חוזק התקוה אשר לאדם כענין שכתוב קוה אל ה' חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה'. יראה ידידי כמה מדרגות יש בתקוה, מי הוא אשר יחזק את עצמו באומץ הלב אחר אי השגתו את תקותו בבטוחות כי ישיג מה שרוצה העולה דבצירוף אלו הדברים בטח דוד: אור האמונה במלכותו, יכולת ורצון ה' להושיע, בבקשת חיים למטרה יחידה ואמיתית - לזכות לדבקות בו ית', בתפילה, הביטחון והשירה מראש ואחר זה תקוה חדשה...".

כמה פעמים המלכת את הבורא?

הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצוק"ל

באחד הימים הגיע אל הגאון רבי שלמה זלמן אויערבאך זצ"ל בחור צעיר ובפיו שאלה בשם אביו "באיזה עניין יש להתחזק בימי אלול?"

הבחור, היה בנו של המשגיח הגאון רבי דב יפה זצוק"ל אשר שימש כמשגיח בישיבת "כפר חסידים", ונשלח על ידי אביו אל הרב על מנת להביא את התשובה.

השיב הגרש"ז: "איני יודע במה עליו להתחזק, אך אני כשלעצמי מתחזק בחודש אלול בעניין מאה ברכות בכוונה, כיון שאמרו חז"ל על הפסוק (דברים י, יב) "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה" - "אל תקרי מה אלא מאה", הרי שהדרך

לזכות ליראת ה', שתהא אצלי מילתא זוטרתא, הוא על ידי אמירת מאה ברכות".

הוסיף הרב והראה לבחור הצעיר את דברי חז"ל בספר חסידות משלו: 'אמרו לפני מלכויות שתמליכוני עליכם', וידועים דברי האר"י שאמר שאין לומר וידוי בראש השנה שלא לעורר קטרוג ביום הדין. על אחת כמה וכמה אם יאמר האדם 'מלכויות' מן השפה ולחוץ, ללא כוונת הלב. והרי אמירת מלכויות הוא שאדם ממליך את הקב"ה על כל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, ולכן צריך שתהא האמירה בלב אמת.

אז שאל הרב "ואיך יזכה האדם לומר מלכויות בלב אמת?" וענה: "לזאת עלינו להכין את נפשנו חודש לפני כן, והוא על ידי הקפדה על אמירת מאה ברכות בכוונה בכל יום, להמליך את הקב"ה עליו מאה פעמים ביום, ושם לב על מה שמוציא מפיו 'מלך העולם', כך אנו מקווים שיזכה לבוא לפני הקב"ה ביום ר"ה לומר מלכויות באמת, לאחר שכבר המליכו עליו 3,000 פעמים בחודש אלול".

המלך בשדה, גשו אליו!

הרב רפאל אליעזר ברוידא שליט"א

בין המילים שנחקקו בליבי ובמוחי מדבריו הנפלאים של הגאון רבי נח וינברג זצוק"ל, ראש ישיבת "אש התורה" היו הדברים הבאים: "זו הצידה ותן לקב"ה לנהל את העולם. התפקיד שלנו הוא לא להפריע לו בדרך".

בשנות לימודי בשיבה של הרב וינברג למדתי ממנו הרבה דברים, אבל המשפט הזה היה הדבר החזק ביותר ששמעתי ממנו, אחד השיעורים החשובים שקיבלתי אי פעם בחיי. והיום יותר מתמיד אני רואה, שוב ושוב, כמה שהמילים האלה נכונות, חיות וקיימות. כי הדבר הכי טוב שאנחנו יכולים לעשות הוא לתת לבורא עולם לנהוג, כי רק אנחנו, הנוסעים, נוכל ליהנות מהנסיעה הנעימה שמובילה אותנו ליעד.

רבי שניאור זלמן מלאדי בעל 'שו"ע הרב' דיבר על הקשר ההדוק בין בורא עולם לעם ישראל בעיקר בחודש אלול. את דבריו הצג במשלי: "לפני שהמלך נכנס לעיר המלוכה, כל תושבי העיר יוצאים לקראתו לקבל את פניו בשדה. ברגעים שכאלה, כל מי שרוצה לגשת אל המלך ירום ולברך אותו, יכול לעשות את זה. ואת כולם, המלך היקר, מקבל באהבה, מחייך ומאיר פניו אליהם...".

הנה העסקה האמיתית. המלך באמת כאן. אפשר להרגיש אותו. ומי הוא זה שיותר על ההזדמנות הנפלאה לרוץ לשדה ולפגוש את המלך?!

"בראש השנה וביום כיפור" ממשיך רבי שניאור זלמן את דבריו, "המלך נמצא בארמון שלו, יושב על כסא הכבוד בכל הדרו ופארו. מי יעזי לחשוב בכלל לעבור את המשימה לא פשוטה והקלה הזו, בלשון המעטה, ולפגוש אותו פנים אל פנים?...".

בכל מקום שאתם נמצאים, בכל מקום בו אתם חיים, היום, יותר מתמיד, המלך בשדה, ממש לידכם. כן, ברגע זה ממש. הוא אפילו נמצא אצלכם בחצר. לכו לדבר איתו. הימים של חודש אלול מלאים ברחמים עצומים. למה לחכות לעשרת ימי תשובה ולהתוודות על כל מה שעשינו שנה שלמה? ואיך בכלל עושים את זה? (אשרי המתוודה כל יום...). בקשו ממנו עזרה. בקשו ממנו סליחה. בקשו ממנו שיכוון אתכם, שיראה לכם את הדרך הנכונה, את המסלול המיוחד לכם, את המשימה והתכלית שלכם

כאן בעולם הזה. וזה מובטח לנו, שהוא סולח, שהוא עוזר, שהוא מכוון.

רק, להתבונן בחסדי הבורא

הגאון רבי צבי דרבקין שליט"א

בן אדם, איך שהוא מורכב: כמה מיליארדים של תאים, והכל עובד ועובד ב"ה, וכל תא שעובד זה חסד ד'. עלינו להתבונן בחסדי השם העצומים שמרעיף עלינו הבורא וכך שאר הדברים כבר יהפכו להיות לא משמעותיים.

להתרכז בחסדי ד', להתבונן בחסדי ד'. על ידי שיתבונן בחסדים הגדולים יראה שאין לזה גבול וקץ. כמו שה'מסילת ישרים' אומר, שגם העני, כל אחד, אם יתבונן במצבו הוא יראה כמה חסד ד' מלווה אותו בכל מצב".

ישנם מצבים קשים בהם נדמה שקשה לראות את הטוב, חלילה, אבל אפילו במצבים הכי קשים רואים נקודות מסוימות שזה הכל בהשגחה, הקב"ה לנו מראה את ההשגחה. גם במקום שהמשפט הכי קשה, אפשר למצוא שם נקודות של אור ומהנקודות הללו אנו רואים שהקב"ה איתנו.

חז"ל אומרים אצל יוסף הצדיק שהקב"ה הראה לו השגחה מיוחדת, גם במכירתו להיות עבד היו הקונים שלו עם בשמים. נחשוב רגע, אדם שהולך להימכר להיות עבד מהי משמעות הריח של הבשמים בדרך? אלא מה שהוא ראה כאן שהקב"ה נתן לו את הבשמים, ואם את זה הקב"ה שלח לי, סימן שהקב"ה איתי כאן בכל מה שמתרחש, גם המשפט זה הבורא עולם, וכך האדם מתחזק שהוא מושגח. אדם שהוא מושגח על ידי בורא עולם זה צריך לרומם אותו. אדם יכול למצוא בכל מצב את הנקודות שרואים שם השגחה.

"בא אלי אחד ואמר שהוא ב'משבר', אמרתי לו, מה במשבר, כל יום תשב ותקרא עשרה פרקי תהילים ולאחר אמירת התהילים תבקש על רוחניות מהקב"ה, כדבר בן אל אביו, ומקובלנו שבקשה על רוחניות נענית. תבקש ממנו שאתה רוצה להתקרב ולהתחזק.

להתפלל זו הסגולה הכי טובה, אדם יקח זמן מסוים ויאמר: עכשיו אני הולך להתפלל על חיזוק ולומר עשרה פרקי תהילים ואז לבקש את הקבלה, וכפי שאמרנו, יש לנו קבלה שהבקשות על רוחניות נענות ב"ה".

וגם בענין חינוך הילדים, צריך לחזק את הילדים באמונה, להתבונן בחסדי השם. להתבונן בבריאה, בעוצמתה, בגדולתה, בגודלם של הכוכבים, וגם להיכנס עימהם לפרטים בדברים הקטנים, כפי שאמרנו: היודעים אתם ממה מורכב האדם? ממאה מיליארד תאים האדם בנוי! וכל תא יש בו מאה מיליארד קישורים. יש לנו מושג מה זה נקרא בן אדם? מה זה ההרכב של האדם? ויש עוד איברים, לב, ריאות וכבד וכולם עובדים בכזאת הרמוניה בחסדי השם, אם האדם היה מסתכל ומתבונן בזה, הוא היה ממש מתפעל! אלא מה, האדם חי את חיי השוטפים ולא מתבונן, וזו הבעיה, חיים כמו ישנים, קמים ורעבים ואוכלים, ולא מתבוננים.

בן אדם, הבט נא רק על המזון שהקב"ה נותן לנו, כל כך הרבה מיני טעמים ופירות. הרי לצורך קיום האדם יכול היה הקב"ה לברוא לחם בלבד ובזה יאכלו להתקיים. מה צריך יותר?! הקב"ה נתן לנו כל מיני פירות וירקות וכל מיני טעמים וצבעים, איזה חסד, איזה מתנות שהקב"ה נותן לנו!".